

Projekt

**UCHWAŁA NR XXIII/145/25
RADY GMINY TUREK**

z dnia 30 grudnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Turek na lata 2026-2028

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. 2025 poz. 1153) oraz art.176 pkt 1, art.179 ust 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2025r. poz.49 ze zm.) Rada Gminy Turek uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Turek na lata 2026-2028 stanowiący załącznik do uchwały.

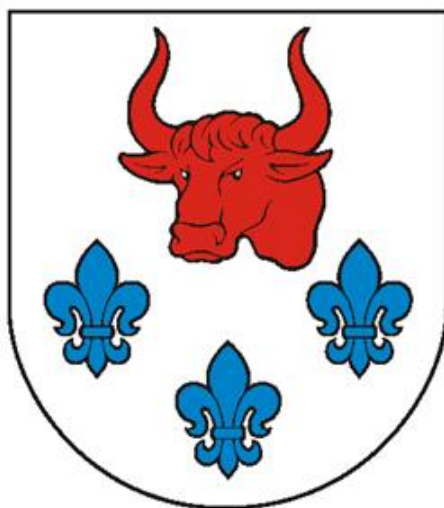
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Turek

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Przewodniczący Rady

Ireneusz Kolenda

Gminny Program Wsparcia Rodziny dla Gminy Turek na lata 2026 – 2028

Spis treści

I. Wstęp.....	3
II. Podstawa prawna Programu.....	5
III. Diagnoza	7
IV. Piecza zastępcza	11
V. Asystent Rodziny.....	12
VI. Cele programu.....	13
VII. Zadania realizowane w ramach Programu.....	14
VIII. Realizatorzy Programu	16
IX. Sposób kontroli realizacji programu.....	16
X. Zakończenie	16

I . Wstęp

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026 – 2028 w Gminie Turek opracowano w oparciu o art.176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 49) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026 - 2028 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Dokonujące się w Polsce zmiany, oprócz pozytywnych skutków, powodują wiele negatywnych zjawisk, takich jak bezrobocie, alkoholizm, narkomania, zażywanie środków psychoaktywnych, uzależnienia behawioralne, które sprzyjają powstawaniu przemocy w rodzinach. Zjawiska te często prowadzą do rozpadu rodziny, a tym samym wzrostu liczby rodzin niepełnych, sierot społecznych czy też pogłębiającej się bezradności rodzin w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, czy przemocy domowej. Rodziny te są objęte wsparciem ośrodków pomocy społecznej, jednak ze względu na ograniczenia ustawowe rzeczywista liczba rodzin potrzebujących pomocy jest znacznie większa — wiele z nich, mimo trudnej sytuacji, nie kwalifikuje się do świadczeń przewidzianych w przepisach.

Negatywne zjawiska wynikające z trudności rynku pracy, braku stabilizacji warunków życia i ich pogarszania się, poświęcania mniejszej ilości czasu dla rodziny z powodu konieczności poszukiwania źródeł zarobkowania (często wyjazdy poza granice kraju) powodują zagrożenia dla rodzin i są źródłem wielu kryzysów. Brak efektywnego zorganizowania czasu wolnego jest jednym z powodów, które popychają dziecko w tzw. złe towarzystwo oraz do udziału w nieakceptowanych przez społeczeństwo formach życia. Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Rodzina w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na nabywanie nowych umiejętności. Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów i możliwości oraz zasobów środowiska. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współudziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pomoc powinna być nakierowana na wsparcie dziecka w rodzinie i w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu organizacji pozarządowych i innych instytucji działających na rzecz rodziny i dziecka. Wsparcie instytucjonalne powinno pojawić się w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać.

W myśl w/w ustawy na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Wszystkie działania Programu powinny być skoncentrowane na wsparciu rodziny biologicznej. Istotą działań winno być nie zastępowanie rodziny, ale wspieranie jej przez instytucje, nauczycieli i społeczności lokalne w rozwiązywaniu jej problemów. Program jest propozycją zintegrowanych i planowanych kierunków działań w odniesieniu do mieszkańców.

II. Podstawa prawna Programu

1. Program Wspierania Rodziny w Gminie Turek będzie realizowany m.in. w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Turek na lata 2021-2026.

2. Zadania Gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej określone są w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (t.j. Dz.U. z 2025r., poz. 49) w art. 176, art. 177, art. 178, oraz art.179, które brzmią następująco:

Art. 176 (zadania własne gminy)

„Do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,

- organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
- podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3, w terminie:
- do dnia 31 stycznia danego roku - za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,
 - do dnia 31 lipca danego roku - za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Art. 177 (Zadania zlecone realizowane przez gminę)

1. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny oraz rządowego programu, o którym mowa w art. 187a ust. 1. (Rada Ministrów może przyjąć rządowy program wsparcia rodzin z dziećmi).
2. Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez wojewodę.

Art. 178 (Osoby uprawnione do prowadzenia postępowań)

Wójt może upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

Art. 179 (Roczne sprawozdania; gminne programy wspierania rodziny)

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 1, uchwała gminne programy wspierania rodziny.

III. Diagnoza

Gmina Turek stanowi odrębną jednostkę samorządową w powiecie tureckim, w województwie wielkopolskim. Jej terytorium rozciąga się wokół miasta Turek, które jest siedzibą władz gminy.

W skład gminy wchodzi 20 sołectw: Albertów (Albertów i Wrząca), Budy Słodkowskie, Cisew, Chlebów, Dzierżazna, Grabieniec, Kalinowa, Korytków, Kaczki Średnie, Kowale Księżę, Obrębizna, Obrzębin, Pęcherzew, Szadów Księży (Szadów Księży i Szadów Pański), Słodków, Słodków Kolonia, Turkowice, Wietchinin, Warenka, Żuki obejmujących 22 miejscowości, w których łącznie zamieszkuje ponad 10 tys. mieszkańców.

Demografia	2023	2024	2025
Liczba mieszkańców	10 494	10 601	10 695
w wieku od 0-18	2 604	2 597	2 500
w wieku od 19-60	6 265	6 327	6 256
w wieku od 61 i więcej	1 625	1 677	1 939
zgony	75	65	69
urodzenia	90	88	66

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Turku.

Najczęstsze powody udzielania pomocy społecznej w latach 2023 - 2025

Powód trudnej sytuacji życiowej	2023		2024		2025	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	13	17	13	17	25	32
Bezdomność	5	5	5	5	2	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	2	7	2	7	5	18
Bezrobocie	28	75	17	35	27	40
Niepełnosprawność	52	125	50	120	40	86
Długotrwała ciężka choroba	39	87	32	73	37	100
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	5	16	5	16	7	17
Przemoc w rodzinie	3	10	2	7	2	7
Alkoholizm	14	29	10	17	8	15
Trudności w przystosowaniu do życia, po zwolnieniu z zakładu karnego	3	3	3	3	2	2
Zdarzenia losowe	0	0	1	5	1	2
Narkomania	5	8	5	8	3	3
Sytuacja kryzysowa	1	1	1	1	0	0

Samotna matka	1	4	0	0	1	4
Sieroctwo	2	2	0	0	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GOPS Turek.

Powyższe dane wskazują, że kwestia niepełnosprawności jest czynnikiem dominującym w strukturze udzielania pomocy. Kolejnym przeważającym powodem jest długotrwała lub ciężka choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Bardzo często zdarza się, że w jednej rodzinie występuje kilka powodów trudnej sytuacji jednocześnie.

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej. Opieką przedszkolną na terenie gminy objętych jest 313 dzieci.

Edukacja i wychowanie w Gminie Turek, realizowana są przez Punkty Przedszkolne, Oddziały Przedszkolne i Szkoły Podstawowe. W szkołach podstawowych uczy się 905 dzieci. Dodatkowo wszystkie dzieci objęte wychowaniem i edukacją od przedszkola do szkoły podstawowej z rodzin, których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej, mają możliwość korzystania z ciepłych posiłków w ramach programu rządowego „Posiłek w Szkole i w Domu”.

Realizacja świadczeń pomocy społecznej w gminie Turek w latach 2023 -2025

Wyszczególnienie	2023	2024	2025
	Liczba osób	Liczba osób	Liczba osób
Zasiłek stały	15	14	15
Zasiłki okresowe	35	21	23
Zasiłki celowe	66	68	43
Posiłek	109	145	68
- w tym dla dzieci	109	145	56
Usługi opiekuńcze	2	2	4
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	8	9	12
Schronienie dla osób bezdomnych	1	1	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Turku .

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Wyszczególnienie	2023	2024	2025
Liczba uczniów korzystających	43	39	35

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Turku.

Karta dużej rodziny

Wyszczególnienie	2023	2024	2025
Liczba wydanych kart	208	94	54

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Turku.

Świadczenia rodzinne

Rodzaj świadczenia	2023	2024	2025
Zasiłek rodzinny	4828	3642	2842
Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	17	16	8
Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	184	103	50
Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	129	108	61
Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	235	223	193
Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1114	877	694
Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	525	486	493
Dodatek z tytułu podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania (internat)	29	25	6
Dodatek z tytułu podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania (dojazd)	694	574	402
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	47	45	27
Zasiłek pielęgnacyjny	3510	3596	3662
Specjalny zasiłek opiekuńczy	12	10	0
Świadczenie pielęgnacyjne	855	942	717
Nowe świadczenie pielęgnacyjne	-	125	305
Świadczenie rodzicielskie	169	159	118
Za życiem	1	0	1
Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	289	311	247

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Turku.

IV. Piecza zastępcza

Rodziny z dysfunkcjami opiekuńczo – wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowywaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: przemoc domowa, uzależnienia, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych. Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, niezaradnością prowadzenia gospodarstwa domowego, nieumiejętnością gospodarowania budżetem domowym, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym i rzeczowym.

Zdarzają się sytuacje, że pomimo szeroko rozumianej pracy socjalnej świadczonej na rzecz rodziny zachodzi konieczność umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi, że w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców zostaje ono umieszczone w pieczy zastępczej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek partycypowania w kosztach związanych z umieszczeniem dziecka w szeroko rozumianej pieczy zastępczej. Udział gminy w wydatkach na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy jest procentowy i wynosi: 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Poniższa tabela obrazuje liczbę dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych dzieci pochodzących z terenu gminy Turek.

Wyszczególnienie	2023	2024	2025
Liczba dzieci z terenu gminy umieszczona w placówkach	0	0	0
Liczba dzieci z terenu gminy umieszczona w rodzinach zastępczych	5	6	7
Odpłatność ponoszona przez gminę	31 700,86zł	40 385,57zł	55 000 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie GOPS w Turku.

W związku z tym, istotne jest podjęcie stosownych rozwiązań, które będą miały na celu zapobieganie rozszerzaniu się problemu, jak również jego systematycznemu niwelowaniu. Udzielenie pomocy nie powinno ograniczać się tylko do sytuacji kryzysowych. Należy podejmować działania o charakterze prewencyjnym i profilaktycznym. Głównym zadaniem i istotą działań pomocowych powinno być przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. Należy pamiętać, że rodzina jest podstawową komórką, w której powinien odbywać się naturalny proces kształtowania się osobowości wszystkich członków rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci. Należy dać im szansę na wzrastanie i uczenie się prawidłowych relacji rodzinnych i szczęśliwe dzieciństwo.

V. Asystent rodziny.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stworzyła możliwość wprowadzenia asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych. Pracownik socjalny po zdiagnozowaniu problemów w rodzinie wprowadza asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z nią. Asystent rodziny podejmuje działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Liczba rodzin, z którymi może w tym samym czasie prowadzić pracę jest uzależniona od stopnia trudności i wykonywania zadań, jednak nie może przekroczyć 15 rodzin. Należy zwrócić uwagę, że wspieranie rodziny prowadzone jest za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Podkreślić należy, że istnieje zagrożenie, iż działania podejmowane przez tutejszy ośrodek okazują się niewystarczające z uwagi na brak chęci współpracy rodziny. W bieżącym roku wsparciem asystenta rodziny objętych zostało 11 rodzin, w których łącznie jest 24 dzieci do 18 roku życia. Rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym wspieraniu rodziny oraz do osiągnięcia przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi wychowanie dzieci. Praca asystenta zgodnie z założeniami ustawy jest realizowana również w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Wówczas asystent rodziny uczestniczy we wszystkich działaniach podejmowanych na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

Asystent rodziny zajmuje się, niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Praca asystenta ma charakter kompleksowy, dba o rozwiązanie

podstawowych problemów socjalnych rodzin (mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych, itp.), a także wspiera w podejmowaniu aktywności społecznej i zawodowej. Asystent rodziny reaguje na sygnały wskazujące na powstawanie w rodzinie problemów związanych z jej prawidłowym funkcjonowaniem. Zadaniowy czas pracy asystenta rodziny służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Asystent rodziny w swojej pracy styka się z wieloma problemami sprzężonymi m.in. niskie umiejętności opiekuńczo – wychowawcze, niskie umiejętności w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu posiadanymi zasobami finansowymi, wyuczona bezradność, niepełnosprawność w tym upośledzenie umysłowe, uzależnienia, brak prawidłowych wzorców, zaburzone relacje wewnątrzrodzinne, bezrobocie, przemoc, opór przed zmianą. Z tego powodu wspieranie rodziny jest procesem powolnym i długotrwałym i bardzo trudno osiągnąć satysfakcjonujące i wymierne efekty. Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje: pracę z rodzicami, pracę z dziećmi, działania realizowane na rzecz dziecka i rodziny. Wprowadzenie asystenta i jego praca z rodziną ma na celu podniesienie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych rodziców, podniesienie poziomu ich odpowiedzialności za losy swojej rodziny, podniesienie umiejętności komunikacyjnych w rodzinie.

W efekcie wspólne działania rodziny, asystenta i pracownika socjalnego przy wsparciu wielu instytucji i organizacji mają zapobiec rozpadowi rodziny i umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Turku zatrudniony jest 1 asystent rodziny.

Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2023 – 2025

Wyszczególnienie	2023	2024	2025
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	11	10	11

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GOPS w Turek

VI. Cele programu:

Cel główny: tworzenie warunków umożliwiających realizowanie spójnego systemu na rzecz wzmocnienia rodziny i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Cele szczegółowe:

- 1) Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością.
- 2) Wspieranie rodzin zagrożonych patologią i rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich

problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach.

3) Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

VII. Zadania realizowane w ramach programu:

1. Cel szczegółowy I

Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością.

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN
Aktywizacja zawodowa rodzin z problemem bezrobocia	GOPS Turek , PUP Turek	2026 – 2028
Świadczenie pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych	GOPS Turek	2026 – 2028
Pomoc dzieciom z rodzin wieloproblemowych w przyjęciu do przedszkoli	GOPS Turek, Urząd Gminy Turek	2026 – 2028
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole	GOPS Turek, Szkoły	2026 – 2028
Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki	Urząd Gminy Turek, Szkoły	2026– 2028
Udzielenie dzieciom i młodzieży stypendiów szkolnych	Urząd Gminy Turek	2026 – 2028
Organizacja wypoczynku letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym	Urząd Gminy Turek, GKRPA	2026 – 2028
Współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującej się pomocą rodzinie	Policja, Szkoły, PCPR w Turku, PUP w Turku, Kuratorzy SR w Turku.	2026 – 2028

2. Cel szczegółowy II

Wspieranie rodzin zagrożonych patologią i rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinie.

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN
Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo – wychowawczym polegająca m. in. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo – wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym	GOPS Turek	2026 – 2028

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i od innych środków psychoaktywnych	GOPS Turek, GKRPA, Szkoły	2026 – 2028
Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych i psychoedukacyjnych skierowanych do rodziców i dzieci	GOPS Turek, GKRPA, Szkoły	2026 – 2028
Zapewnienie rodzinom z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych pomocy asystenta rodziny	GOPS Turek	2026 – 2028
Działania edukacyjne mające na celu ograniczenie przemocy domowej skierowane do potencjalnych sprawców przemocy.	GOPS Turek, PCPR Turek	2026 – 2028
Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez sport, rekreację i kulturę	Szkoły, Biblioteka, Wiejskie Centrum Lokalnej Aktywności, organizacje pozarządowe	2026 – 2028
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży	GOPS, Policja, Szkoły, GKRPA, Wiejskie Centrum Lokalnej Aktywności.	2026 – 2028

3. Cel szczegółowy III

Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN
Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych	GOPS Turek, Szkoły	2026 – 2028
Wspieranie dzieci z rodzin nie posiadających możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień	Gmina, Szkoły	2026 – 2028
Rozwój i wzbogacenie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych	GOPS Turek, Szkoły, Policja	2026 – 2028
Promowanie aktywności młodego pokolenia	Gmina, Szkoły	2026 – 2028
Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych	Szkoły, Biblioteka Gminna	2026 – 2028
Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży	GOPS Turek, Szkoły, Biblioteka Gminna	2026 – 2028

VIII. Realizatorzy programu

1. Urząd Gminy w Turku
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turku
4. Placówki Oświatowe
5. Sąd Rejonowy i Kuratorzy
6. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Turku
7. Komenda Powiatowa Policji
8. Zakłady Opieki Zdrowotnej (Publiczne i Niepubliczne)
9. Organizacje pozarządowe i inne placówki oraz instytucje, które swoimi działaniami wspierają dziecko i rodzinę.
10. Wiejskie Centrum Lokalnej Aktywności w Kowalach Księżych
11. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku

IX. Sposób kontroli realizacji programu

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt przedstawia Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

X. Zakończenie

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków dla poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu będą włączone instytucje, placówki i organizacje pozarządowe, które swoimi działaniami wspierają dziecko i rodzinę. Spodziewanym efektem realizacji programu jest polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny. Program ma charakter otwarty co oznacza, że powinien ewaluować w zależności od pojawiających się potrzeb.

Uzasadnienie
DO UCHWAŁY NR XXIII/145/25
RADY GMINY TUREK

z dnia 30 grudnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Turek na lata 2026-2028

Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2025r. poz.49 ze zm.) ustawodawca nałożył na Gminy obowiązki w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w stosunku do rodzin i dzieci, które są dysfunkcyjne. Zapis art.176 pkt.1 wymienionej ustawy stanowi, że do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Program Wspierania Rodziny dla Gminy Turek na lata 2026-2028 stanowi załącznik do niniejszej uchwały

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest w pełni uzasadnione.